

УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА - ГАРАНЦИЯ ЗА СИГУРНОСТТА И ПРОСПЕРИТЕТА НА МАЛКИТЕ ФИРМИ

● Третирането на риска, наблюдението и прегледите като стъпки на процеса

ДОЦ. Д-Р ИВАНКА БОНЕВА
СПЕЦИАЛНО ЗА В. „ЗАСТРАХОВАТЕЛ ПРЕС“

(Продължава от брой 15-16/ 2008 г.)

В предишната статия бяха разгледани двата етапа или стъпки на процеса по управление на риска - анализ и оценка на риска. Получените от тях резултати са основание за следващата важна стъпка 6. Третиране на риска.

Стъпка 6. ТРЕТИРАНЕ/ ОБРАБОТВАНЕ НА РИСКА

Необходимо е предварително да се изтъкне, че тази стъпка в най-голяма степен зависи от резултатите при предишните етапи - анализът и оценката на риска. Те са основа за разработване и обсъждане на различни алтернативи на риска и неговото управление, както и на избор на една от тях, характеризираща приемливите, допустимите рискове, от една страна. От друга, са неприемливите, за които се формира решение за подходящо обработване с цел допустимо за фирмата ниво. Самото третиране се отнася до действия,

контролиращи нивото и влиянието

на риска, вероятността за неговото настъпване и честотата на поява. Третирането обхваща действията, чрез които е възможно ограничаване или анулиране на евентуални негативни последици. С други думи, основната цел на третирането е увеличаване на общите и междинните положителни резултати, респ. намаляване на отрицателните последици. Поради това е важен изборът на подходяща алтернатива за обработване на риска и ефикасен инструментариум. За улеснение е илюстриран примерен модел за третиране на риска на **фиг. 9.1. Стъпка 6.**

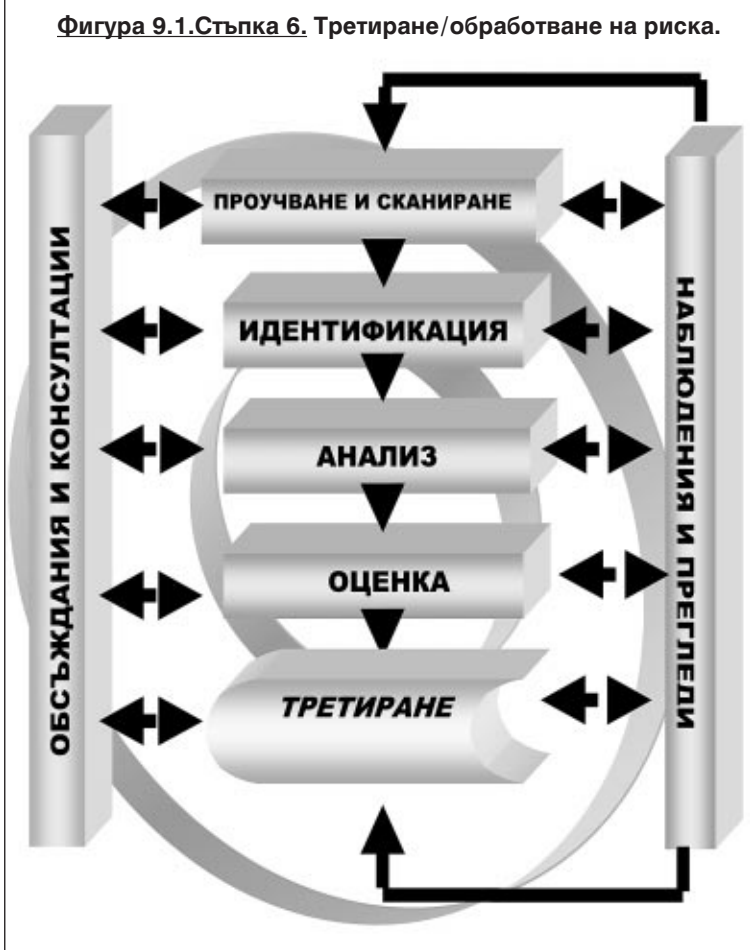
В общи линии този модел отразява основното съдържание и последователност на третирането на риска.

В по-конкретен план е важно да се акцентира върху следните проблеми за решаване:

1) Установяване на основните причини/източници на риска

Това е предварителна и важна предпоставка за ефективността на третирането на риска.

2) Избор на алтернатива за третиране на риска

Фигура 9.1. Стъпка 6. Третиране/обработване на риска.

Съществуват различни алтернативи за третиране, предназначени за минимизиране на последици от негативно влияещи рискове или за максимизиране на ефекти от положително въздействащи рискове. Алтернативите за минимизиране на отрицателно влияещи рискове са във връзка с: избягване на риска; промяна на условията, ограничаване вероятността от появата му; промяна на последиците; прехвърляне на риска; приемане, ограничаване или нулиране на риска.

А. Избягване на риска

То се постига чрез прекратяване на дейности, съпътствани от мащабни негативни и нерешими от бизнеса рискове. Както и чрез отбягване на такива дейности, за които

предварително е известно, че предизвикват рискове с неприемливо ниво или не подлежат на третиране. Същевременно прибързаното или необмисленото прекратяване/отбягване на дадена дейност е възможност за пропуснати ползи, както и за поява на нови опасности.

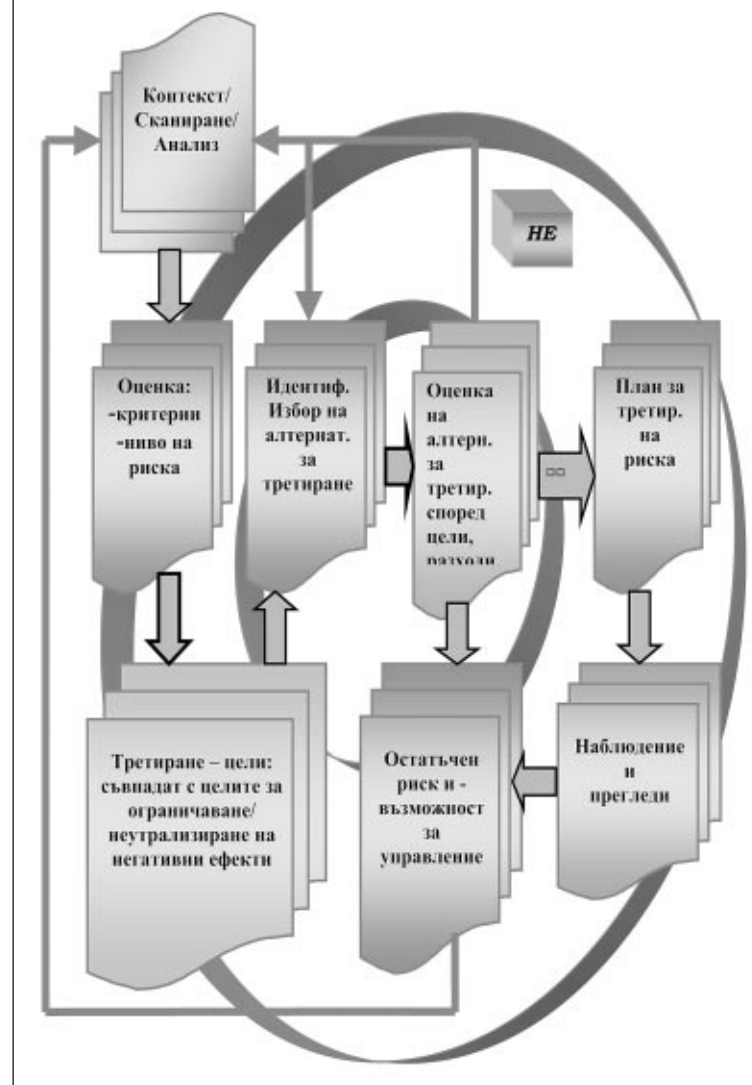
В. Промяна на условията за ограничаване на вероятността от поява на риска

Тази алтернатива намалява вероятността от загуба и подобрява възможността за постигане на желаните положителни резултати.

С. Промяна на последиците/ефектите от риска

Тя съдейства за нарастване на положителните ефек-

Фигура 9.2. Примерен модел на третиране на риска.

ти и ограничаване на загубите. Тази промяна е подходяща да се впише в бизнес плана и в плана за действие при извънредни ситуации (екшън план).

Д. Прехвърляне на риска

Част от риска може да се прехвърли на друга страна с цел споделяне на отговорността относно евентуални последици от настъпването му. Основните механизми за прехвърляне на риска са специални клаузи по сключени договори за партньорство, сливане между организации, сделки по покупко-продажби и, разбира се, договори със застрахователи. Важно е да се подчертае, че рискът изцяло не може да се прехвърля на друга страна. Следователно споделянето на риска е начин за поемане на част от евентуални последици в съответствие с клаузите за задълженията по

сключения договор.

Е. Остатъчен риск

Независимо от третирането (ограничаване или прехвърляне на риска) е налице т. нар. остатъчен риск. По принцип той е с допустимо ниво, влияние и приемливи за бизнеса ефекти.

3) Установяване на подходящо третиране на риска

В резултат на него се постига ограничаване на риска в допустими граници. За тази цел се разработват две или повече алтернативи за третиране, чиито резултати се сравняват и оценяват. На тази основа се прави избор на подходящата между тях алтернатива на третиране, чрез която се осигурява приемливото ниво на остатъчния риск.

(Слежда)

БЪЛГАРСКИ
МОТИ

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ КОМПАНИИ

MEMBER OF
VIENNA
INSURANCE GROUP

1408 София
ул. Балша бл.№ 8

тел. 02/ 915 8787
факс 02/ 915 8798

e-mail: office@bulgarskiimoti.bg
http://www.bulgarskiimoti.bg